

prius indicatam cap. 10. v. 10. hæc eue-
nerunt. *Vniuersa terra*: Synecdoche, pro
homines vbique terrarum. *Vnius labij*, id
est, sermonis: metonymia instrumenti
pro effectu, vsitata Scripturæ, Psal. 12. 3.
4. & 140. 4. & c. *Et eorundem verborum*, id
est, idiomatis & pronuntiationis. Erat
in terris non nisi vna lingua, vnum i-
dioma, vnaque dialectus hominibus nota
& vsitata ante dispersionem. Hactenus
quidem longe lateque habitabant po-
steri Noach diuisione spontanea. Sed
manebat adhuc populus vnus: quia in-
ter omnes erat linguæ vnitas. Scimus
vero, etiam hodie pro vno populo cen-
feri, qui vna vtuntur lingua. Et inter po-
pulos nullum est discrimen apertius,
quod etiam affectus, ingenia & motes
diuersos in diuersis efficit, quam linguæ
diuersitas. Ex hac enim æmulationes,
dissensiones, lites, & distractiones ani-
morum in Ecclesia & Republica fere
existunt. Hæc conuersationem, com-
mercia, & communicationem consiliorum
inter homines impedit. Linguæ vnitas
contra ingens est beneficium: quia lin-
gua index animi, exponens aliis animi
tenfa: Vnitas linguæ est amicitie & pa-
cis vinculum, socians animos, commer-
cia & contractus, & c. Hoc vnitatis be-
neficium Deus seruauerat in primo
mundo per annos 1656. in altero etiam
post diluuium tantisper, dum temeraria
hominum audacia Deo non fieret into-
lerabilis, vt linguæ vnus in plures con-
fusione & hominum per vniuersum or-
bem hætenus inhabitatum dispersio-
ne quasi quodam exilio multate coge-
retur.

Porro primum illud labium fuisse
Hebræum, quod ante diluuium ex Pa-
radiso ab Adam ad Noach vsque fuerat
seruatum, & post diluuium ex familia
Noach ad omnes eius nepotes & po-
steros propagatum, doctissimi Hebrai
tum aliis documentis, tum eo etiam
probant, quod nomina propria perso-

narum pleraque Hebræam originem sa-
piunt. Id ipsum probat Augustinus de
C. D. lib. 16. cap. 11. Nec digna est quæ
refellatur fabula Herodoti de Psam-
metistho duos alente pueros inter pe-
cora ad cognoscendum, si qua vox pri-
ma eis erumperet: qui bimatu exacto
exclamare cœperint Beccus, quod cum
Rex lingua Phrygia panem significare
comperisset, inde Phrygum idioma pri-
mum & naturale homini esse iudicauit.
Atqui Beck etiam Germanis sonat pi-
storem, peluim, maxillam. Fuit ergo is
puerorum sonus inarticulatus, quem à
capris nutricibus hauserant. Est quidem
potentia loquendi hominis propria: lo-
quela vero & sermo sic naturalis non
est, vt absque sonorum & verborum
auditu & intelligentia in actum dedu-
ci queat. Audientes enim sonos articu-
latis, articulate loqui discimus. Ideo
surdi nati loqui nesciunt, sed muti ma-
nent, quia sonos, quos imitentur, non
audiunt. Solus Adam & Heua loque-
bantur natura, quia Deus cum ipsa vita
etiam sermonis vsum adultis indiderat.
Eaque lingua hominum fuit prima, qua
omnes ante diluuium & Noach cum
suis in arca, & deinceps vsque ad confu-
sionem vsi fuerunt, quæque post con-
fusionem factam, in sola familia Peleg
permanit.

Quando sit facta labij vnus confu-
sio, obscurius videtur. In annos Peleg
incidisse, prioris capituli indicio constat.
Diuisio enim, de qua ibi, non de terræ
distributione à Noach facta inter tres
filios, sed de ista linguarum diuisione
accipi debet: quæ ideo nunc memora-
tur, vt qualis illa fuerit terræ diuisio in-
telligatur. Sed quæritur, in natalem, an
in emortualem annum Peleg, an vero
in medium eius curriculum incidit?
Si in emortualem annum incurrisse sta-
tuatur, quod sentiunt Hebræi: fuit is
annus 340. à diluuiio, decimus nonus
ante obitum Noach. Iuxta hanc senten-
tiam.

Herod. lib. 2.

*Diuisio lin-
guarum &
populorum
quando coe-
tigit.*

*Diuisio lin-
guarum an
in emortua-
lem annum
Peleg inci-
derit.*

tiam.

*brae lin-
a anti-
uitas.*